

Abstrakt

VÝCHODISKA: Kouření tabáku se v České republice týká 2,2 mil. osob a pojí se s vysokou morbiditou i mortalitou. Prevalence kouření tabáku je u adiktologických pacientů 4x vyšší než v obecné populaci. Navzdory důkazům o pozitivním efektu zanechání kouření adiktologických pacientů, kontroverzní postoj odborníků k léčbě závislosti na tabáku a na jiných drogách zároveň, přetrvává. Komplexní přístup ke zdraví pacientů a zvyšování kvality jejich života je v klinické praxi českých detoxifikačních oddělení i nemocnic bohužel výjimečné.

CÍLE: Cílem práce bylo zhodnotit dosavadní pilotní nekuřácký provoz na detoxifikačním oddělení Kliniky adiktologie VFN perspektivou členů léčebného týmu tohoto oddělení. K jeho naplnění byly formulovány výzkumné otázky fokusované na oblast pozitivních a negativních aspektů plynoucích z nekuřáckého provozu oddělení pro pacienty a personál, na zefektivnění chodu nekuřáckého oddělení a na možnosti zvyšování motivace hospitalizovaných kuřáků k léčbě závislosti na tabáku.

METODY: Pro sběr a zpracování dat byla zvolena kvalitativní výzkumná metodika, aplikován strukturovaný rozhovor. Výběrový soubor tvořilo 10 respondentů z řad personálu výše uvedeného zařízení. Soubor byl vytvořen metodou kvótového záměrného výběru. Data byla fixována mobilním telefonem, manuálně transkribována a podrobena kvalitativní analýze klasifikací, tříděním a deskripcí.

HLAVNÍ VÝSLEDKY: Nekuřácký provoz oddělení má na roli členů detoxifikačního týmu pozitivní vliv přinášející vyšší komfort jejich práce. Personál si cenní nynější možnosti koncentrace výhradně na léčbu pacienta, časového profitu a toho, že z pacientů není cítit kouř. Dominantním pozitivem vzešlým zavedením nekuřáckého chodu oddělení jsou změna obsahu komunikace s pacientem, mírnější abstinenční symptomy u pacientů a prezentace racionálního přístupu zdravotníků ke kouření. Hlavními benefity pro pacienty jsou snazší zvládnání a dokončení léčebného programu, motivační stimul k zanechání kouření, bezplatná nikotinová substituce, vyzkoušení zdravějšího životního stylu a korektnější přístup k hospitalizovaným nekuřákům. Nekuřácký provoz neovlivnil zájem pacientů o detoxifikaci. Za negativní aspekt je personálem považováno zvýšení finančních nákladů oddělení na substituční přípravky, craving pacientů po cigaretě a počáteční negativní nastavení pacientů k léčbě. Personál navrhuje zvyšovat motivaci pacientů aplikací motivačních rozhovorů, zvyšováním zdravotní gramotnosti pacientů a dostatečnou saturací pacientů náhradním nikotinem. K zefektivnění nekuřáckého provozu je navrhováno především navýšení skupinové a individuální terapie.

ZÁVĚR: Hlavním zjištěním práce bylo, že personál hodnotí zavedený nekuřácký provoz oddělení většinou pozitivně s jednoznačně převažujícími přínosy pro sebe samé i pro hospitalizované pacienty – kuřáky i nekuřáky. Vzhledem k uvedenému autorka doporučuje v pokračování plně nekuřáckého provozu a v implementaci plně nekuřáckého provozu v dalších detoxifikačních jednotkách.

Klíčová slova:

Detoxifikace – Odvykání kouření – Tabák – Nikotin – Ústavní léčba